

SƠ LƯỢC CÁCH XEM TỬ VI VÀ PHƯƠNG PHÁP PHÂN TÍCH XÃ HỘI HỌC CỦA NGƯỜI XUA

Hoàng Minh Thiện

Môn tử vi của người Á Đông tồn tại đã hàng nghìn năm luôn luôn là vấn đề tranh cãi: khoa học hay mê tín? tin được hay không tin? có một chút giá trị gì không?... Sự tồn tại của nó đến ngày hôm nay chứng tỏ nó có giá trị nào đó với loài người. Trước hết môn tử vi nhắm vào đúng tâm lý căn bản nhất của loài người là ham muốn biết về quá khứ, hiện tại và tương lai của mình, nên nó luôn hấp dẫn; thứ hai nó không giải quyết được rãnh mạch vấn đề đó như toán học nên luôn tạo tâm lý nghi ngờ là mê tín. Chúng tôi không hy vọng đi vào giải quyết trọn vẹn các vấn đề đó mà chỉ đưa ra một góc nhìn mới với môn Tử vi gần với khoa học và nghiệp vụ thống kê để có thể góp phần nào nhìn nhận giá trị thực của môn tử vi hay có thể có gợi ý gì đó cho chúng ta khi tác nghiệp mà thôi!

Môn tử vi do một học giả đời Tống bên Trung Quốc sáng tạo nên, đó là Trần Đoàn hiệu Hy Di (ngay tên hiệu của ông cũng đặc biệt huyền bí vì đó là hai từ khó hiểu nhất của Lão tử trong cuốn Đạo Đức Kinh ở câu: "Nhìn mà không thấy gọi là Di, Nghe mà không thấu gọi là Hy"); nghe nói ông dựa vào Kinh Dịch và thuyết Âm Dương ngũ hành mà xây dựng lên môn Tử vi, nhưng không hề có giải thích tại sao lại thế và cách thức thế nào?. Tuy nhiên, qua hàng nghìn năm thì cách lập lá số cũng không có thay đổi gì nhiều và chỉ dựa vào các thông số

sau: **giờ sinh, ngày sinh, tháng sinh, năm sinh và nam hay nữ** mà thôi! với thông tin ít ỏi như vậy mà có thể giải đáp các vấn đề phức tạp (như số phận, vợ chồng, con cái, tài chính, bệnh tật, đi lại, bạn bè, nghề nghiệp, đất đai nhà cửa,...) của đời người thì thật là hấp dẫn. Song thật sự mỗi người khi xem Tử vi nhằm mục đích gì là một câu hỏi cần đặt ra, chúng tôi tạm phân loại thành các nhu cầu xem Tử vi như sau:

- Xem để biết về quá khứ, hiện tại, tương lai, (vì tin tưởng),
- Xem để có thêm thông tin tham khảo cho một quyết định thực tiễn về cuộc sống,
- Xem chơi thôi,
- Xem vì nó hấp dẫn và nếu có gì sử dụng được thì sử dụng cho cuộc sống như cưới xin, làm nhà,...

~...

Phần đông người xem Tử vi rơi vào nhóm thứ tư, tuy vậy theo chúng tôi thì những người xem ở nhóm thứ hai gần với giá trị thực của Tử vi hơn cả và đó cũng là ý chính của bài viết này.

Từ những thông tin cá nhân dễ dàng lập nên lá số tử vi của đối tượng vì có sẵn ở mọi cuốn sách Tử vi hoặc sử dụng một phần mềm sẵn có trên các trang WEB và cơ bản có hình thức 12 cung như sau:

Huynh đệ 14	Mệnh 4	Phụ mẫu 124	Phúc đức 114
Phu thê 24			Điền trạch 94
Tử tức 34			Quan lộc 84
Tài bạch 44	Tật ách 54	Thiên di 64	Nô bộc 74

(ở đây chúng tôi không đưa ra ví dụ đầy đủ một lá số Tử vi vì không cần thiết với bài viết này)

Chúng tôi tạm chuyển dịch nghĩa sơ lược các từ trong các ô (Tử vi gọi là cung) sang nghĩa thông thường là:

- Mệnh - số phận, (số mệnh, bản mệnh...)
- Huynh đệ - anh em, (mối quan hệ,...)
- Phu thê - vợ chồng, mối quan hệ tương tự...
- Tử tức - con cái, (mối quan hệ tương tự...)
- Tài bạch - tài chính (khả năng thu nhập chi tiêu),...
- Tật ách - bệnh tật, (các quan hệ với bệnh tật...)
- Thiên di - đi lại, (di cư...)
- Nô bộc - bạn bè (người làm, người ở,...),
- Quan lộc - nghề nghiệp (nơi làm việc, chức vụ...),
- Điền trạch - nhà đất,...
- Phúc đức (truyền thống, mồ mả...),
- Phụ mẫu - cha mẹ....

Nội hàm của các khái niệm này trong tử vi có thể đa dạng và phức tạp hơn, thường

mang tính tổng hợp hơn lối suy nghĩ tách bạch hiện nay về các khái niệm trên và rất khó để chuyển hết ý nghĩa mà ngắn gọn, tiện cho bài viết, nên mong bạn đọc thông cảm cho cách chuyển nghĩa lạm dụng để bắt bẻ này; 12 khái niệm này tỏ ra rất gần gũi và phổ biến với mỗi người trừ hai cung: số phận và phúc đức là tâm linh, và chúng là các khái niệm xã hội học khó (đúng hơn là không thể) định lượng. Tại bài viết này chúng tôi không đi vào việc an hơn một trăm sao vào các cung; còn các số 4, 14, 24,... các đại hạn 4-13 tuổi, 14-23 tuổi, 24-33 tuổi... là khoảng thời gian tuổi của đối tượng được xem xét tương ứng với các cung có ghi số đó (Trong tử vi có 5 loại xuất phát là 2, 3, 4, 5, 6 - ở ví dụ này là 4). Vì không tiện đi vào các kỹ thuật lập nên mong bạn đọc tin tưởng và chấp nhận cách giới thiệu sơ lược này, chỉ giới thiệu các cung với các thông tin ít ỏi như vậy.

Trước hết xin giới thiệu cách xem một cung trong môn tử vi. Để xem một cung trong môn tử vi tối thiểu (trong tử vi thì phức tạp và nhiều cách xem hơn) cần phải kết hợp xem các cung: trực chiếu, tam hợp

chiếu và cung giáp. Để rõ các khái niệm trực chiếu, hợp chiếu hay giáp ta xét ví dụ sau:

Ví dụ 1, như xem cung tật ách (để biết bệnh tật) thì phải xem thêm cung phụ mẫu là cung trực chiếu, cung điền trạch và cung huynh đệ là hai cung hợp chiếu, cung tài bạch và cung thiên di là hai cung giáp kề. Có nghĩa để biết về một cung bệnh tật thì cần xem tối thiểu sáu cung: bản thân cung bệnh tật và các cung cha mẹ, anh em, nhà đất, tài chính, đi lại. Theo ngôn ngữ hiện nay có thể nói như sau: muốn biết bệnh tật của đối tượng cần biết thêm mối quan hệ của đối tượng với cha mẹ, nhà đất, anh em, tài chính và khả năng đi lại. Hay nói cụ thể hơn là bệnh tật của mỗi con người liên quan đến năm yếu tố nữa là:

- 1- Cha mẹ,
- 2- Anh em,
- 3- Nhà đất,
- 4- Tài chính,
- 5- Khả năng đi lại (xem sơ đồ trên)

Với kiến thức phổ thông ngày nay thì ai cũng hiểu rằng cha mẹ với bệnh di truyền, bệnh truyền nhiễm hay cách thức nuôi dưỡng con,... có thể là nguồn gây bệnh cho con cái, ngược lại thì con cái sẽ có thể không có các bệnh di truyền, lây nhiễm mà bố mẹ đối tượng không có; thêm nữa bố mẹ là thân nhân có trách nhiệm nuôi dưỡng và hỗ trợ chính cho con cái khi có bệnh tật...; anh em với cùng huyết thống, môi trường sống và tiếp xúc lẫn nhau cũng như vậy...; nhà đất là môi trường sống căn bản của con người có thể là nguồn gốc các bệnh tật nảy sinh như do kém vệ sinh, chật chội, ô nhiễm...; khả năng tài chính trong trường hợp đối tượng mắc bệnh tật là khả năng chi

trả cho chữa bệnh, bổ dưỡng sức khỏe..., khả năng đi lại là khả năng tiếp cận nơi chữa bệnh hay tiếp cận nguồn bệnh... Đó là các yếu tố tác động đến bệnh tật cho con người trong ba mức: khả năng mắc hay không, khả năng chữa trị như thế nào, khả năng tiếp cận dịch vụ khám chữa bệnh ra sao,... Ngày nay dù cuộc sống đã nhiều thay đổi thì bệnh tật và khả năng qua khỏi bệnh tật vẫn phụ thuộc rất nhiều vào năm yếu tố trên và giữa chúng có mối tương quan mà người xưa qua phương cách xem tử vi cho là “quyết định được” còn nói theo ngôn ngữ thống kê ngày nay là chúng có “tương quan chặt”! Thật không có gì khác biệt gì nhiều lắm! Ngày nay, khi gặp phải vấn đề bệnh tật mỗi cá nhân chưa chắc đã có cách nhìn toàn diện hơn người xưa để giải quyết nó như xét toàn diện các khả năng sau: khả năng tài chính đáp ứng cho nhu cầu khám chữa bệnh ra sao, khả năng đi lại thế nào để tiếp cận nơi khám chữa kịp thời, đúng nơi, đúng chỗ,..., nguồn gốc bệnh tật từ đâu, khả năng hỗ trợ của người thân ra sao... Còn chúng ta khi có tiến hành các công tác nghiệp vụ, các khảo sát hay điều tra có liên quan đến vấn đề bệnh tật thì đây là một gợi ý rất đáng chú ý.

Ví dụ 2: cung mệnh ở đây thì cần xem thêm các cung: Thiên Di là cung trực chiếu, cung Tài bạch, cung Quan lộc là các cung hợp chiếu, và hai cung: Huynh đệ, Phụ mẫu là các cung giáp cạnh cung Mệnh. Như vậy, nếu giải nghĩa theo ngôn ngữ hiện nay thì ta có thể nói như sau: muốn biết số phận của đối tượng thì cần biết về vấn đề đi lại (di cư, hay thay đổi vị trí địa lý...), vấn đề khả năng tài chính (thu nhập, chi tiêu...), vấn đề nghề nghiệp chức vụ và các ảnh hưởng của cha mẹ, anh em với đối tượng! Hay nói cụ thể

hơn là số phận mỗi con người liên quan chặt đến năm yếu tố khác là:

- 1- Đi lại,
- 2- Nghề nghiệp, chức vụ,
- 3- Tài chính,
- 4- Anh em,
- 5- Cha mẹ,

Dẫu rằng xưa và nay các chuẩn mực về cuộc sống có thể thay đổi nhưng các vấn đề thiết yếu, gần gũi như trên vẫn là các yếu tố căn bản cho đánh giá về con người, dễ hiểu và dễ chấp nhận, như ta vẫn thường nói:

- "Anh A nhờ di cư (thiên di) đến nơi mới mà thay đổi hẳn cuộc đời, chứ ở đây thì khó mà ngóc đầu lên được!" - Trong Tử vi là nhờ cung Thiên di tốt chăng!

- "Anh B nhờ lên chức vụ mà đổi đời!" - Nhờ cung Quan lộc tốt chăng!

- "Chị B nhờ có thu nhập cao mà muốn gì được vậy!" - Nhờ cung Tài bạch chăng?

- "Cậu ấy nhờ Bố mà thôi!" - Nhờ cung Phụ mẫu chăng?

- "Cô ấy có anh em ở hải ngoại giúp cho í mà!" - Nhờ cung Huynh đệ chăng?

-...

Đó là các cách nói đời thường ngày nay tách bạch các yếu tố tác động, nhưng mà hàng nghìn năm trước người xưa (Tiên sinh Trần Đoàn) đã đưa các vấn đề như vậy vào trong tầm quan sát cho một vấn đề thì quả thật là đặc sắc và bất ngờ! Không phải một yếu tố mà ít ra là năm yếu tố tác động!

Như vậy, qua hai ví dụ trên có thể thấy nếu xem Tử vi như là tham khảo thêm thông tin hay tìm cách nhìn nhận những vấn đề xã

hội học phải đối mặt và quyết định thì Tử vi quả là có giá trị nào đó như giúp cho người xem nhìn vấn đề toàn diện hơn trước khi bắt tay vào giải quyết nó.

Mười cung còn lại cũng có cách xem (tốt xấu) và ý nghĩa cơ bản như hai ví dụ trên và chúng tôi không liệt kê và lý giải nữa, bạn đọc có thể tự suy ngẫm vì chúng đơn giản và gần gũi với cuộc sống hàng ngày của con người.

Điểm thứ hai của cách xem tử vi là xem xét vấn đề theo thời gian mà đơn giản nhất trong tử vi là chuỗi đại hạn: cứ mười năm con người muốn biết những vấn đề của mình trong khoảng thời gian đó thì xem vào các ô có số tương ứng! Ví như trên sơ đồ: từ 4 đến 13 tuổi xem ở cung Mệnh có số 4 (số phận), từ 14 đến 23 xem ở cung huynh đệ (anh em), từ 24 đến 33 xem ở cung phu thê (vợ chồng),... Ta thử lý giải: ở độ tuổi 4-13 những khả năng sống sót của con người khi còn ấu thơ là tùy thuộc nhiều vào 5 yếu tố như phân tích ở ví dụ 2 là phụ thuộc vào: cha mẹ, anh em, đi lại, tài chính, nghề nghiệp, ngoại trừ yếu tố nghề nghiệp (còn sử dụng cho các độ tuổi sau) thì ta thấy không có gì bất hợp lý; ngoài ra người xưa chắc còn ngụ ý là bản thân mình ít tuổi chưa là chủ được được tình hình thiên nhiên và xã hội,... nên thụ động trước "số mệnh" mà thôi! Từ 14 đến 23 thì mối quan hệ với anh em và bạn bè, bệnh tật, nhà đất, vợ chồng, "số phận" nữa quyết định cuộc sống con người ta; từ 24 đến 33 thì vấn đề lập gia đình, quan hệ vợ chồng cùng với: nghề nghiệp, đi lại, phúc đức, con cái, anh em sẽ quyết định,... Ngày nay chúng ta thường quan sát khoảng cách nhỏ hơn hay lớn hơn nhưng đưa ra lối quan sát theo một khoảng thời gian 10 năm là một tiến bộ của Tử vi

mang đến cho những ai muốn nhận chân những yếu tố ảnh hưởng quan trọng đến cuộc sống của mình, lạ thay đã cách nay hàng nghìn năm! Cách quan sát (đặc biệt hướng về tương lai) này có thể giúp mỗi người quy hoạch cuộc sống cho phù hợp với diễn biến tâm sinh lý và quan hệ xã hội của con người theo thời gian và các hoạt động sống cơ bản như lấy vợ, đẻ con, làm nhà, nghề nghiệp hay tích lũy sản nghiệp,... Phân tích vấn đề xã hội học theo thống kê chuỗi thời gian ngày nay là quen thuộc với chúng ta, song lược phác ra mô hình đó cho “số phận” con người thì quả là khó tin và hấp dẫn! Mức độ hiệu quả của cách thức này thế nào chúng tôi không dám quả quyết vì khó mà thực hiện khảo sát thực tiễn cho các nghiên cứu đòi hỏi kéo dài cả cuộc đời con người! Song ý thức được và chủ động kiểm soát cuộc đời mỗi người (dựa trên các thông tin rất ít ỏi) chắc sẽ tốt hơn với cuộc sống thụ động để các yếu tố tương quan lôi kéo theo các chiều hướng không biết trước!

Thông qua xem xét hàng loạt vấn đề xã hội học trong mối “tương quan” lẫn nhau, xem xét chúng theo “chuỗi thời gian”... để phán đoán về thực tiễn, xu hướng của nó.... rõ ràng là một cách xem xét toàn diện, biện chứng hơn là xem xét các vấn đề tách biệt. Đó là ưu thế của Tử vi so với các phương pháp cổ xưa khác với các vấn đề xã hội học.

Tuy vậy, một vấn đề chịu nhiều mối tác động “tương quan” của nhiều yếu tố khác nhau, đặc biệt chúng lại gần như không định lượng được để giải quyết như một giải pháp toán học, thì quyết đoán về thực tiễn, dự báo về tương lai là rất khó khăn và thường chịu nhiều sai lệch. Đây là hai mặt dẫn đến các đòi hỏi cực đoan về môn tử vi Á đông: chính xác hoàn toàn hay sai hoàn toàn. Hoàn toàn tin hay không tin chút nào... Tuy nhiên, gọn gàng, dựa vào thông tin ít ỏi ban đầu, phương cách dễ hiểu, nhìn các vấn đề trong mối tương quan,... để giải quyết các vấn đề xã hội học phức tạp - đó phải chăng là thông điệp được lưu giữ đơn giản, thông qua những cách xem và giải đoán của người xưa cho hậu thế qua môn Tử vi - mà thường được gọi là huyền bí này.

Với những trình bày rất sơ lược trên đây, chúng tôi hy vọng rằng đã đưa ra được cho độc giả các gợi ý khi nhìn nhận một vấn đề nghi vấn khoa học lâu đời và một mức độ nào đó cách thức này vẫn còn có giá trị khi chúng ta sử dụng các công cụ thống kê hiện đại để nghiên cứu xã hội và con người ngày nay. Chúng tôi hy vọng sẽ nhận được sự góp ý của độc giả và có thể sẽ quay lại chủ đề này cùng bạn đọc vào dịp khác với nhiều góc quan sát khác! ■